

COLUMN HILBRAND ROZEMA

Helder

Op vijf minuten lopen van het Torentje in Den Haag is een winkel te vinden, die 'BROOD' heet. Het interieur is wel een eeuw oud. De tegels glanzen. Op de toonbank liggen broden, van alle soorten één. Toonbroden. Zo helder als de keuzes, zo helder is de prijs: 3 euro 'per boterham'. Maakt niet uit wat je erop wilt - kaas, tomaat, pesto, het blijft 3 euro. Achterin de winkel staan koks, deeg te rollen. Heerlijk bedrijf. Kom je blij vandaan. Waarom kan het land niet zo transparant?

Eerder die dag was ik bijna in een tram gestapt, maar de conducteur zei zorgelijk: 'Zou je dat wel doen? 't Is niet ver - en 't is best duur!' Het kaartje was 2,50 geweest; het bleek 20 minuten lopen. Sympathieke actie, want anders had ik 'BROOD' gemist. Maar het doet je ook even denken aan Melanie Schultz (VVD), die 100 miljoen wil ophalen met minder OV. Het is wel een helder VVD-geluid: 'Had je maar een auto moeten kopen.' Haar partijgenoot, René Leegte, vond in juni dat het KNMI te vaak praatte over CO₂-uitstoot: 'Beëindig de subsidie.' Partijdig weerbericht? Privatiseer het weer! Helder. Maar het doet je ook even denken aan Annie M.G. Schmidt, die ooit, op het verzoek dat de PTT haar deed om bij de privatisering een gedicht te maken, een kaartje stuurde met één enkel, korzelig-klassiek regeltje: 'Krijg de tering / met je privatisering'. Ook helder.

Anderzijds, in het Torentje, vijf minuten lopen van de deegrollers van BROOD, is de wereld nu eenmaal ingewikkeld, zo ingewikkeld als een kluwen spaghetti. Er zijn moeilijke sommen op te lossen, mensen. Voor je het weet, begrijpt het volk niet waar 50 miljard ineens gebleven is en dan moet je dat weer gaan uitleggen. Lastig. De stijl is trouwens wel veranderd: PvdA-leider Wouter Bos kék ook altijd alsof hij een moeilijke som moest oplossen, terwijl premier Mark Rutte je meer het gevoel geeft dat het voor hem heel simpel en helder is - maar dat jij te dom bent om hem te snappen. Ook dat is een helder VVD-geluid.